તા. ..../08/2025 **......................પ્રા. શાળા** **સમય:- ..... : ......**

વાર:- ....વાર **વિષય:- ગણિત** **ધોરણ:- 8**

M.8.01→ પેટર્ન /ઉદાહરણો દ્વારા સંમેય સંખ્યાઓના સરવાળા, બાદબાકી,ગુણાકાર અને ભાગાકાર વિશેના ગુણધર્મોનું સામાન્યીકરણ કરે છે અને ગુણધર્મોનો ઉપયોગ કરી સાદુ રૂપ આપે છે.

પ્રશ્ન:-1(અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. **3)**

(1) 0 એ કયા પ્રકારની સંખ્યા નથી?

(A) પ્રાકૃતિક સંખ્યા (B) પૂર્ણ સંખ્યા (C) પૂર્ણાંક સંખ્યા (D) સંમેય સંખ્યા

(2) કઈ સંખ્યા સંમેય સંખ્યા છે?

(A) $\frac{1}{2}$ (B) (- 3) (C) 0 (D) આપેલ તમામ

(3) $\frac{7}{11}$ ને કઈ સંખ્યા વડે ગુણવાથી જવાબ 1 મળે?

(A) $\frac{-7}{11}$ (B) $\frac{7}{1}$ (C) 1 (D) $\frac{11}{7}$

(બ) યોગ્ય ખાલી જગ્યા પુરો **2)**

(1) $\left(\frac{-2}{3}\right) + \left(\frac{2}{3}\right)$ = ...

(2) વ્યસ્ત સંખ્યા એટલે જેનો .... 1 થાય.

(ક) નીચેના વિધનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો. **2)**

(1) 0 એ સંમેય સંખ્યાના સરવાળા માટે તટસ્થ ઘટક છે.

(2) બે સંમેય સંખ્યાઓ વચ્ચે માત્ર એક જ સંમેય સંખ્યા હોય છે?

M.8.01→ પેટર્ન /ઉદાહરણો દ્વારા સંમેય સંખ્યાઓના સરવાળા, બાદબાકી,ગુણાકાર અને ભાગાકાર વિશેના ગુણધર્મોનું સામાન્યીકરણ કરે છે અને ગુણધર્મોનો ઉપયોગ કરી સાદુ રૂપ આપે છે.

પ્રશ્ન:-2 (અ) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. **4)**

(1) આપેલી ક્રિયા કયા ગુણધર્મનું પાલન કરે છે?
$\frac{-13}{17} \times 1 = 1 \times \frac{-13}{17} = \frac{-13}{17}$

(2) વ્યસ્ત સંખ્યા એટલે શું?

(3) $\frac{2}{5} + 0 = \frac{2}{5}$ એ કયો ગુણધર્મ દર્શાવે છે?

(4) $\frac{4}{7} \times \frac{-3}{5} = \frac{-3}{5} \times \frac{4}{7}$ એ કયો ગુણધર્મ દર્શાવે છે?

(બ) નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે બે) **4)**

(1) જો $a = \frac{1}{2}$ અને $b = \frac{3}{4}$ હોય તો a + b શોધો.

Scanned with CamScanner

(2) જો $p = \frac{2}{5}$ અને $q = \frac{1}{3}$ હોય તો p – q શોધો.

(3) $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4}$ ની કિંમત શોધો.

M.8.01→ પેટર્ન /ઉદાહરણો દ્વારા સંમેય સંખ્યાઓના સરવાળા, બાદબાકી,ગુણાકાર અને ભાગાકાર વિશેના ગુણધર્મોનું સામાન્યીકરણ કરે છે અને ગુણધર્મોનો ઉપયોગ કરી સાદુ રૂપ આપે છે.

પ્રશ્ન:- 3 નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે એક) (3)

(1) $\frac{-1}{6} \times \frac{2}{5} \times \frac{15}{3} \times \frac{-2}{5}$ ની કિંમત શોધો.

(2) $\frac{3}{7} \times \left(\frac{2}{5} - \frac{1}{5}\right)$ ની કિંમત શોધો.

M.8.06.2 → બંને બાજુ ચલ હોય તેવા સમીકરણનો ઉકેલ મેળવે છે.

પ્રશ્ન:-4 (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. 3)

(1) નીચેનામાંથી કયું એક ચલ સુરેખ સમીકરણ નથી?

(A) 5t – 3 = 5t - 8 (B) 2y – 1 = 14 - y (C) 3x + 4> 5x (D) 4x + 3 = 7

(2) આપેલ સમીકરણ 4x = 2x + 8

(A) 8 (B) 16 (C) 2 (D) 4

(3) સમીકરણ ax + b = 0નો ઉકેલ કયો છે?(a અને b અચળાંક છે)

(A) $\frac{b}{a}$ (B) b (C) $\frac{a}{b}$ (D) $\frac{-b}{a}$

(બ) યોગ્ય ખાલી જગ્યા પુરો 2)

(1) સમીકરણમાં હંમેશા સમતા માટે .... નીશાની વપરાય છે.

(2) એક ચલ સુરેખ સમીકરણમાં ચલની મહત્તમ ઘાત .... હોય છે.

(ક) યોગ્ય જોડકા જોડો. (4)

વિભાગ "અ"	વિભાગ "બ"
(1) 4x + 3 = 2	a. $\frac{5}{6}$
(2) 6x = 5	b. 4
(3) 5x + 3 = 9	c. $\frac{-1}{4}$
(4) x + 3 = 7	d. $\frac{6}{5}$

M.8.06.2 → બંને બાજુ ચલ હોય તેવા સમીકરણનો ઉકેલ મેળવે છે.

પ્રશ્ન:-5 (અ) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. 3)

(1) 3x + 2y + 1 માં કુલ કેટલા ચલ છે.

Scanned with CamScanner

(2) " x ના પાંચ ગણા વીસ થાય" વિધાનનું ગાણિતિક સમીકરણ બનાવો.

(3) $4x^2 + 3x = 1$ ને એક ચલ સુરેખ સમીકરણ કહી શકાય? કેમ?

(બ) નીચેના સમીકરણ ઉકેલો (ગમે તે બે) (4)

(1) $3x + 4 = 2x - 1$

(2) $9x + 3 = 3x + 5$

(3) $2(x + 3) = x + 6$

M.8.06.2 → બંને બાજુ ચલ હોય તેવા સમીકરણનો ઉકેલ મેળવે છે.

પ્રશ્ન:- 6 નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે બે) (6)

(1) $\frac{3x-2}{4} - \frac{2x+3}{3} = \frac{2}{3} - x$

(2) $y - \frac{y-2}{3} = 1 - \frac{y-1}{2}$

(3) $\frac{6p+1}{3} + \frac{1}{2} = \frac{p-3}{6}$

પ્રશ્ન	1	2	3	4	5	6	કુલ ગુણ
ગુણ	7	8	3	9	7	6	40

Scanned with CamScanner

તા. ..../08/2025 ....પ્રા. શાળા સમય:- ..... : ......

વાર:- ....વાર વિષય:- ગણિત ધોરણ:- 7

M.7.01-3 :- ઉદાહરણો, પેટર્ન દ્વારા પૂર્ણાંક સંખ્યાઓના ગુણાકાર વિશેના ગુણધર્મોનું સામાન્યીકરણ કરે છે, તથા તે ગુણધર્મોનો ઉપયોગ કરી ગાણિતીક ક્રિયાઓ સરળ બનાવે છે.

પ્રશ્ન:-1(અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (2)

(1) (-5) + 8 બરાબર કેટલા થાય?

(A) 3 (B) - 3 (C) 13 (D) - 13

(2) કયો ગુણધર્મ જણાવે છે કે a x (b + c) = a x b + a x c ?

(A) સરવાળા વિશે જુથનો ગુણધર્મ (B) સરવાળા વિશે ક્રમનો ગુણધર્મ

(C) વિભાજનનો ગુણધર્મ (D) ગુણાકાર વિશે ક્રમનો ગુણધર્મ

(બ) યોગ્ય ખાલી જગ્યા પુરો (2)

(1) કોઈ સંખ્યામાં તેની .... ઉમેરવાથી જવાબ 0 મળે.

(2) બે ઋણ પુર્ણાંકોનો ભાગાકાર હંમેશા .... હોય છે.

(ક) નીચેના વિધનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો. (2)

(1) શુન્ય એ ધન પૂર્ણાંક કે ઋણ પૂર્ણાંક નથી.

(2) પુર્ણાંક a માટે a x 0 = a થાય.

M.7.01-1 :- પૂર્ણાંક સંખ્યાઓના સરવાળા તથા બાદબાકીના ગુણધર્મોનું સામાન્યીકરણ કરે છે.

પ્રશ્ન:-2 (અ) યોગ્ય જોડકા જોડો. (4)

	વિભાગ "અ"	વિભાગ "બ"
(1)	(- 7) + 9 = 9 + (- 7)	a. સરવાળા વિશે જુથનો ગુણધર્મ
(2)	6 – 9 = - 3	b. સરવાળાની તટસ્થ સંખ્યા
(3)	(-5) + [(-1)+2]=[(-5)+(-1)]+2	c. વિભાજનનો ગુણધર્મ
(4)	a + 0 = a	d. સરવાળા વિશે ક્રમનો ગુણધર્મ
		e. સંવૃતતાનો ગુણધર્મ

Scanned with CamScanner

M.7.01 :- પૂર્ણાંક સંખ્યાના ગુણાકાર તથા ભાગાકાર કરે છે.

(બ) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (2)

(1) બે સંખ્યાની એવી જોડ લખો જેનો ગુણાકાર (- 150) થાય.
(2) (- 625) નો 5 ના સૌથી મોટા અવયવ વડે ભાગાકાર કરો.

M.7.01 :- પૂર્ણાંક સંખ્યાના ગુણાકાર તથા ભાગાકાર કરે છે.

પ્રશ્ન:- 3 (અ) નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે બે) (4)

(1) એક ટ્રેન 80 કિમી પ્રતિ કલાકની ઝડપે ચાલે છે, તો 5 કલાકમાં કેટલું અંતર કાપશે?
(2) જો a =2, b = 3 અને C = 5 હોય તો a x (b + c) = ab + ac ચકાશો.
(3) ચકાસો.(-10) x [(-7)+ 3] = (- 10) x (- 7) + (- 10) x 3

(બ) નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે એક) (3)

(1) એક રમતમાં સાચા જવાબ માટે 5 ગુણ અને ખોટા જવાબ માટે – 2 ગુણ કપાય છે. જો તમે 10 સાચા અને 5 ખોટ જવાબ આપો તો તમારો સ્કોર કેટલો થશે?
(2) એવી પૂર્ણાંક સંખ્યાની જોડી શોધો કે
(અ) સરવાળો (- 22) થાય.
(બ) તફાવત 5 થાય.
(ક) સરવાળો 15 અને તફાવત 9 થાય.

M.7.02 :- અપૂર્ણાંકોના ગુણાકાર અને ભાગાકારની સમજ કેળવે છે.

પ્રશ્ન:-4(અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (3)

(1) 20 વિધાર્થીઓમાંથી $\frac{1}{5}$ વિધાર્થીઓને ગણિત વિષય પસંદ છે તેનું અપુર્ણાંક સ્વરૂપ જણાવો.

(A) 20 x $\frac{5}{1}$ (B) 20 x $\frac{1}{20}$ (C) 20 x $\frac{1}{5}$ (D) એક પણ નહીં

(2) નીચેનામાંથી કયો મિશ્ર અપૂર્ણાંક છે?

(A) $\frac{8}{5}$ (B) 1 $\frac{3}{4}$ (C) $\frac{5}{9}$ (D) $\frac{7}{7}$

(3) $\frac{1}{2}$ x $\frac{1}{3}$ = ?

(A) $\frac{2}{6}$ (B) $\frac{1}{6}$ (C) $\frac{2}{5}$ (D) $\frac{1}{5}$

(બ) નીચેના વિધનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો. (2)

(1) $\frac{1}{2}$ અને $\frac{3}{6}$ અપૂર્ણાંક સમાન છે.
(2) અપૂર્ણાંકનું સ્વરૂપ હંમેશા $\frac{p}{q}$ હોય છે, જ્યાં $q \neq 0$

M.7.02 :- અપૂર્ણાંકોના ગુણાકાર અને ભાગાકારની સમજ કેળવે છે.

પ્રશ્ન:-5 (અ) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (2)

Scanned with CamScanner

(1) ગુણાકાર કરી અતિસંક્ષિપ્ત સ્વરૂપમાં ફેરવો:- 15 x $\frac{2}{9}$

(2) આપેલી સંખ્યાને મિશ્ર સ્વરૂપમાં ફેરવો:- $\frac{13}{4}$

(બ) નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે બે) (4)

(1) એક પેકેટમાં 15 ચોકલેટ છે. જો મીના તેમાંથી $\frac{2}{3}$ ભાગની ચોકલેટ ખાય તો તેણે કેટલી ચોકલેટ ખાધી?

(2) એક રિબિનના 15 મીટરના રોલમાંથી $\frac{3}{4}$ મીટરની કેટલી રિબિન કાપી શકાય.

(3) એક વર્ગમાં 30 વિદ્યાર્થીઓને છે તેમાંથી $\frac{3}{5}$ ભાગના વિદ્યાર્થીઓને ગણિત ગમે છે તો કેટલા વિદ્યાર્થીઓને ગણિત ગમે છે?

M.7.03 અપૂર્ણાંક અને દશાંશ સંખ્યાના ગુણાકાર અને ભાગાકાર માટે વિવિધ રીતનો ઉપયોગ કરે છે.

પ્રશ્ન:-6(અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (2)

(1) $\frac{1}{2}$ x $\frac{1}{3}$ = ?

(A) $\frac{2}{6}$ (B) $\frac{1}{6}$ (C) $\frac{2}{5}$ (D) $\frac{1}{5}$

(2) 0.04 x 8 = ...

(A) 3.2 (B) 0.32 (C) 0.032 (D) 32

(બ) યોગ્ય ખાલી જગ્યા પુરો (2)

(1) 2 ÷ $\frac{4}{7}$ = ...

(2) 0.04 x 0.07 = ...

(ક) નીચેના વિધનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો. (1)

(1) 0.5 અને 0.50 બંને દશાંશ સંખ્યાઓ સમાન છે.

M.7.02 :- અપૂર્ણાંકોના ગુણાકાર અને ભાગાકારની સમજ કેળવે છે.

પ્રશ્ન:-7 (અ) નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે એક) (2)

(1) એક પુસ્તકની કિંમત 150.75 છે, તો 12 પુસ્તકની કિંમત કેટલી થાય?

(2) એક સ્કૂટર 1 લીટરમાં 55.5 કિમી ચાલે છે, તો 10 લિટરમાં કેટલું ચાલશે?

પ્રશ્ન:-7(બ) નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે એક) (3)

(1) તમે 2.50 રૂપિયાની એક એવી ચાર પેન્સિલ અને રૂપિયા 3 નું એક એવા ત્રણ રબર ખરીદો છો તો તમે કુલ કેટલા રૂપિયાની ખરીદી કરો છો?

(2) તુલસી પાસે રૂપિયા 56.75 છે અને પ્રિયા પાસે રૂપિયા 56.57 છે

(1) કોની પાસે વધુ રૂપિયા છે? કેટલા?

(2) બંને પાસે થઈને કુલ કેટલા રૂપિયા છે?

(3) જો તુલસી રૂપિયા 45.25ની વસ્તુ ખરીદે છે તો તેની પસે કેટલા રૂપિયા વધશે?

Scanned with CamScanner

પ્રશ્ન	1	2	3	4	5	6	7	કુલ ગુણ
ગુણ	6	6	7	5	6	5	5	40

Scanned with CamScanner

તા. ..../08/2025	......................પ્રા. શાળા	સમય:- ..... : ......
વાર:- ....વાર	વિષય:- ગણિત	ધોરણ:- 6

પ્રશ્ન:-1(અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (3)

(1) 3, 8, 0 અને 2 અંકનું પુનરાવર્તન કર્યા વગર બનતી ચાર અંકની નાનામાં નાની સંખ્યા કઈ છે?

(A) 0832 (B) 2038 (C) 0238 (D) 3028

(2) 1 કિલોમીટર એટલે કેટલા મીટર?

(A) 1 (B) 10 (C) 100 (D) 1000

(3) એવી કઈ સંખ્યા છે જે પૂર્ણ સંખ્યા છે પણ પ્રાકૃતિક સંખ્યા નથી?

(A) 1 (B) 0 (C) – 1 (D) એક પણ નહીં

(બ) યોગ્ય ખાલી જગ્યા પુરો (3)

(1) 47256 માં 7 ની સ્થાનકિંમત .... છે.

(2) 7000 ગ્રામ = ... કિલોગ્રામ

(3) 95071 .... 95935 (<, >, =)

પ્રશ્ન:-2(અ) નીચેના વિધનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો. (2)

(1) 3, 8, 7,1 માં 7 ને એકમના સ્થાને મૂકતાં મોટામાં મોટી સંખ્યા 8713 છે.
(2) સંખ્યારેખા પર 9 એ સંખ્યા 4 ની ડાબી બાજુએ આવેલી છે.

(બ) યોગ્ય જોડકા જોડો. (5)

આપેલી સંખ્યામાં 8 ના અંકને તેની સ્થાનકિંમત સાથે જોડો.

વિભાગ "અ"	વિભાગ "બ"
(1) 7,89,532	(i) 800
(2) 89,25,712	(ii) 8
(3) 54,66,810	(iii) 80,000
(4) 64,45,518	(iv) 8,000
(5) 15,28,729	(v) 80,00,000
	(vi) 8,00,000

પ્રશ્ન:-3 (અ) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (10)

(1) 5368 દરેક અંકની ફેરબદલી કરી નાનામાં નાની સંખ્યા બનાવો.

Scanned with CamScanner

(2) ચડતા ક્રમમાં લખો.   67293, 67572, 67981, 67722

(3) ઊતરતા ક્રમમાં લખો. 53925, 64981, 25392, 37859

(4) 237956 સંખ્યાનું સ્થાનકિંમતના આધારે વિસ્તરણ કરો.

(5) વિસ્તરણને આધારે સંખ્યા લખો.

$5 \times 100000 + 7 \times 10000 + 4 \times 1000 + 9 \times 100 + 2 \times 10 + 8 \times 1$

(6) 6403427 સંખ્યામાં અલ્પવિરામનો ઉપયોગ કરી ભારતીય પદ્ધતિમાં સંખ્યા લેખન કરો.

(7) 7853204 સંખ્યામાં અલ્પવિરામનો ઉપયોગ કરી આંતરરાષ્ટ્રિય પદ્ધતિમાં સંખ્યા લેખન કરો.

(8) " તોત્તેર લાખ બ્યાસી હજાર નવસો પાંચ" અલ્પવિરામ મૂકી સંખ્યાને અંકમાં લખો.

(9) 5090 ની તરત પહેલા કઈ સંખ્યા મળે?

(10) 5999 અને 6001 વચ્ચે કઈ સંખ્યા મળે?

પ્રશ્ન:- 4 નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે ચાર) (8)

(1) 2, 0, 7, 6 અંકોનો ઉપયોગ કરી ચાર અંકની કોઈ પણ ચાર સંખ્યા બનાવી તેને ઊતરતા ક્રમમાં ગોઠવો.

(2) 654321 માં 4 ની સ્થાનકિંમત અને 1ની સ્થાનકિંમતનો તફાવત શું થાય?

(3) સંખ્યારેખાની મદદથી સરવાળો કરો:- 5 + 2

(4) સંખ્યારેખાની મદદથી બાદબાકી કરો:- 7 – 6

(5) સંખ્યારેખાની મદદથી ગુણાકાર કરો:- 3 x 4

પ્રશ્ન:- 5 નીચેના પ્રશ્નોની યોગ્ય ગણતરી કરો. (ગમે તે ત્રણ) (9)

(1) વન વિભાગ દ્વારા અત્યાર સુધીમાં 7250 વૃક્ષો વાવવામાં આવ્યા. જો તેમને 10,000 વૃક્ષ વાવવા હોય તો હજુ વધુ કેટલા વૃક્ષ વાવવા પડશે.

(2) એક સમાચાર પત્રમાં કુલ 12 પાના છે. દરરોજ સમાચારપત્રની 11,980 નકલો છપવામાં આવે તો કુલ કેટલા પાના છપવા પડે?

(3) 485236 માં 8 અને 3 અંકની અદલાબદલી કરી બનતી નવી સંખ્યા અને આપેલ સંખ્યાનો તફાવત શોધો.

(4) એક ખોખામાં વધુમાં વધુ 24 પુસ્તકો સમાઈ શકે તો આવા 576 પુસ્તકો મુકવા માટે કેટલા ખોખાની જરુર પડે?

પ્રશ્ન	1	2	3	4	5	કુલ ગુણ
ગુણ	6	7	10	8	9	40

Scanned with CamScanner

ધોરણ ૮ ગુજરાતી – પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ: ૪૦ **કુલ પ્રશ્નો:** ૮ **સમય:** ૨ કલાક

વિભાગ ૧: હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન ૧: નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી બંધબેસતો અર્થ શોધીને લખો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G8214 - વિગતોને હેતુ અનુસાર પ્રયોજે છે)

૧. તું આમંત્રિત અતિથિ એનો....

A. તું ઈશ્વરને આમંત્રણ આપ. B. મનુષ્ય ઈશ્વરનો આમંત્રિત મહેમાન છે. C. ઈશ્વર તારો મહેમાન છે.

૨. એના જનને તારા ગણીને....

A. તમામ લોકોને તારા ગણ. B. આકાશના તારા ગણીને. C. લોકોને તું આકાશના તારા માનજે.

૩. વેરતો પ્રતીપળ હેતનું હાસ....

A. હાશ! પ્રેમનું હાસ્ય વેરાયું. B. દુશ્મની પ્રત્યેક પળે પ્રેમનું હાસ્ય છે. C. પ્રત્યેક પળે પ્રેમનું હાસ્ય વેરે છે.

૪. તું નવરો નવ રે'જે વહેજે...

A. તું નવ વખત નવરો રહેજે. B. તું નવરો ના રહેતો, પ્રવૃત્તિશીલ રહેજે. C. તું રડતો નહીં, વહેતો રહેજે.

૫. હાલ તો તેની ઉપર નિંદ્રારાણીનો પ્રભાવ વર્તાઇ રહ્યો છે ....રેખાંકિત શબ્દનો અર્થ કયો હશે?

A. જોવા મળશે B. ઊંઘી જશે C. દેખાઇ રહ્યો છે D. ગમી રહ્યો છે.

પ્રશ્ન ૨: નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી ખોટો વિકલ્પ છેકી વાક્ય સાચું બનાવીને લખો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G8534 - ભાષા સંરચનાની ક્ષતિઓ શોધી, સુધારી સામગ્રીનું પુનઃલેખન કરે છે)

૧. મેં ક્યારનાય તેમને ત્યાં મોકલી લીધા છે / દીધા છે.

૨. પ્રારંભથી જ પ્રકૃતિ અને ધર્મ ચિત્રકલાના કેન્દ્ર તરીકે રહ્યા છે / થયા છે.

3. જુવાર, બાજરી, મકાઇ અને જવ એ ભારતમાં ઉગાડવામાં લેવાતાં / આવતાં મુખ્ય ધાન્ય છે.

૪. જે પાકને વરસાદની ઋતુમાં રોપવામાં આવે તેને ખરીફ પાક ઓળખે છે / કહે છે.

૫. પૂજા પૂર્ણ થતા માતાએ સૌને પ્રસાદી વેચી / વહેંચી.

Scanned with CamScanner

વિભાગ ૨: અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન 3 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો (કુલ ગુણ: ૫)

(વરસાદ, ઘેરાં,આકાશ, કાલિદાસે, એકધારો, છેલ્લો)

અષાઢ મહિનાના પહેલા દિવસને તો કવિકુલશિરોમણિ .... અમર બનાવી દીધો છે, પણ આજે તો અષાઢનો પહેલો નહીં પણ .... દિવસ છે. શનિવારનો શરૂ થયેલો ....આજે મંગળવાર સુધી થંભ્યા વગરનો ....પડયે જ જાય છે ! મારા મનનો પડછાયો પાડતું હોય તેમ આખું આભ કાળાં વાદળોથી છવાયેલું છે અને આખું ....જાણે ધરતી પર ઝૂકી પડ્યું છે.

પ્રશ્ન ૪: ઉદાહરણ વાંચો સમજો અને બંધબેસતા શબ્દોની જોડ બનાવો.(કુલ ગુણ: ૫)

(G8152 શબ્દ, શબ્દસમૂહ, કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગનો ઉપયોગ કરી અર્થપૂર્ણ વાક્ય, સંવાદ, પરિચ્છેદ, વાર્તા અને કાર્યની રચના કરે છે.)

(ઈશ, કિલ્લો, ઘર, જન, પરમેશ્વર, સુધા, સહિયારુ, માણસઆખું, ભેગુ, ગઢ, અખંડ, આવાસ, અમૃત)

ઉદાહરણ :- આવાસ: ઘર

વિભાગ ૩: ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન ૫: નીચેના ચિત્ર પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G8151 - સૌંદર્યલક્ષી દૃશ્યાત્મક સામગ્રીનું વર્ણન કરે છે)

૧. આ ચિત્ર કઈ જગ્યાનું છે?

૨. તેમાં દર્શાવેલી વ્યક્તિ શું કરી રહી છે?

૩. તે વ્યક્તિએ માસ્ક કેમ પહેર્યો છે?

૪. આ ચિત્રનું વર્ણન ત્રણ થી પાંચ વાક્યમાં કરો.

પ્રશ્ન ૬: અહીં બે ફકરા ભેગા થઈ ગયા છે, તેને છૂટા પાડીને બે ભાગમાં લખો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G8218 - સામગ્રીનું વિશ્લેષણ કરે છે)

ફકરો: સારસ છીછરા પાણીમાં જ ખોરાક શોધવું પસંદ કરે છે. બોલવું એ કાંઈ સહેલું કામ નથી. તે પાંદડાં, ઘાસ, બીજ અને નાનીનાની માછલીઓ આરોગે છે. આપણે બોલવું નક્કી કરીએ પછી આખુ ધડ કામે લાગી જાય. તેમના પગ, ડોક અને ચાંચ લાંબા હોય છે. માદા સારસ નર કરતાં કદમાં નાના હોય છે. છેક હોજરીના પડદાથી હવાનો ધક્કો શરૂ થાય. તેઓ એકબીજા સાથે વાત કરવા જુદા જુદા પ્રકારના અવાજ કાઢે છે. ફેફસાં, ગળાના સ્નાયુઓ અને મોં કામમાં લાગી જાય. દાંત, જીભ, તાળવું અને નાક હવાને ચોક્કસ રીતે બહાર કાઢે ત્યારે અવાજ બને. માદા સારસ એક વખતમાં બે ઈંડા મૂકે છે. ઈંડાની સંભાળ નર રાખે છે.

Scanned with CamScanner

વિભાગ ૪: નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન ૭: નીચેનામાંથી કોઈ એક મુદ્દા બાબતે તમારો અનુભવ, તે સમયે તમે અનુભવેલી લાગણી અને તે માટેનાં કારણો પાંચ થી સાત વાક્યોમાં લખો. (કોઈપણ બે) (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G8132 - પોતાના કે અન્યના સામાજિક અનુભવ જણાવે છે, સાંભળે છે; તેને લગતી લાગણી વ્યક્ત કરે છે અને તે માટેનાં કારણો આપે છે)

૧. જ્યારે મેં પહેલીવાર સાયકલ ચલાવી.

૨. જ્યારે મેં પહેલીવાર પ્રાર્થના સંમેલનમાં સમાચાર વાંચ્યા / ગીત ગાયું.

૩. જ્યારે મેં પહેલીવાર શાક બનાવ્યું.

૪. જ્યારે હું પહેલીવાર ઘરે એકલો/એકલી રહ્યો / રહી.

પ્રશ્ન ૮: આપેલી કાવ્યપંક્તિઓ પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G8211 - પદ્ય અને ગદ્ય સામગ્રીમાંથી વિગતો તારવી શકે છે)

તું ધરતીમાં, તું છે નભમાં, સાગર મહીં વસે છે તું,

ચાંદા સૂરજમાંયે તું છે, ફૂલો મહીં હસે છે તું.

દેવ, બનાવી દુનિયા છે તેં, તારો છે સૌને આધાર,

તું છે સૌનો, સૌ તારા છે, નમીએ તુજને વારાંવાર.

પ્રશ્નો:

૧. કવિએ કોને સંબોધીને કાવ્ય લખ્યું છે?

૨. કવિને ઈશ્વર કયાં કયાં દેખાય છે?

૩. કવિ ઈશ્વરને શા માટે વારાંવાર નમન કરે છે?

૪. ‘આધાર - વારંવાર’ શબ્દ જોડનો ઉપયોગ કરી વાક્ય બનાવો.

૫. કવિ કોને નમવાનું કહે છે?

Scanned with CamScanner

ધોરણ ૭ ગુજરાતી – પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ: ૪૦ કુલ પ્રશ્નો: ૮ સમય: ૨ કલાક

વિભાગ ૧: હેતુલક્ષી પ્રશ્નો

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 706.4: વિશિષ્ટ શબ્દોના અર્થ સાંસ્કૃતિક સંદર્ભમાં સમજે અને ઉપયોગ કરે.)

પ્રશ્ન ૧: કૌંસમાં આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો. (ગુણ: ૫)

(પ્રભુપુત્ર, જનસેવા, કૃષ્ણપ્રભુ, ક્ષમાસિંધુ, એકપત્નીવ્રત)

૧. એક ગામમાં રામજી ભગવાનનું સુંદર મંદિર હતું. ત્યાં ભગતજી નામના એક વૃદ્ધ પૂજારી રહેતા, જે હંમેશા _______ કરતા.

૨. તેઓ પોતાની પત્ની પ્રત્યે _______ પાળતા.

૩. ગામલોકો તેમને _______ જેટલો જ આદર આપતા.

૪. ગામલોકો ગુસ્સે થયા, પણ ભગતજી તો સાચા _______ હતા.

૫. તેમણે પોતાના પુત્રને માફ કરી દીધો અને સૌને સમજાવ્યું કે _______બનવું જ સાચી ભક્તિ છે.

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 706.1: અપરિચિત શબ્દોના અર્થની ધારણા કરે, શોધખોળ કરે અને તારવે છે.)

પ્રશ્ન ૨: કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો. (ગુણ: ૫)

(સરક સરક, ઝબક ઝબક, ટપક ટપક, ઘટક ઘટક, ટમક ટમક)

૧. વરસે વરસાદ આજ _______

૨. પીધો વરસાદ અમે _______

૩. પાણીમાં તરતી કાગળની હોડીઓ _______

૪. વાદળમાં વીજળીઓ _______

૫. પાછળ તારલિયા _______

વિભાગ ૨: અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 705.9: ભાષા સંરચનાની ક્ષતિઓ શોધી સુધારી સામગ્રીનું પુન: લેખન કરે છે.)

પ્રશ્ન ૩: આપેલા વાક્યમાં શબ્દો ઉલટ-સુલટ થઈ ગયા છે, તેને યોગ્ય રીતે ગોઠવીને વાક્ય ફરીથી લખો. (ગુણ: ૫)

૧. સાપુતારા અમે ફરવા બધા જન્માષ્ટમીની જવાના છીએ રજામાં.

૨. કવિતા શિક્ષક ગુજરાતીની અમારા સુંદર અમને સંભળાવે છે.

૩. ચેસ જૈનિલ ગઈકાલે રમતા અને બન્ને હતા જિજ્ઞા.

૪. ગુપ્તદાન આપેલો પીતાંબર પટેલના મહિમા પાઠમાં દાનનો છે.

૫. નાનપણનું સિદ્ધાર્થ હતું નામ ભગવાન બુદ્ધનું.

વિભાગ ૩: ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 706.2: શબ્દ બદલીને વાક્ય રચનાઓ નિપજાવે છે.)

પ્રશ્ન ૪: આપેલા વિધાનોમાં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખીને વાક્યનો ભાવાર્થ ન બદલાય તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખો. (ગુણ: ૫)

૧. વૃક્ષો દિવસે ઉચ્છ્વાસમાં ઓક્સિજન **છોડે** છે.

૨. હરખચંદને કપડાના વેપારમાં ઘણો **લાભ** થયો.

Scanned with CamScanner

૩. રાવણની બહેન શુપર્ણખાનો ચહેરો **કદરૂપો** હતો.

૪. વિદ્યાર્થીઓ પરીક્ષા બાબતે **નિશ્ચિત** હતા.

૫. ગામડાના લોકો દિલથી **અમીર** હોય છે.

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 705.1: અગાઉ શીખી ગયેલા ભાષારચનાના ઘટકોનો ઉપયોગ કરી વાક્યરચના કરે છે.)

પ્રશ્ન ૫: આપેલ શબ્દનો ઉપયોગ કરીને વાક્ય બનાવો. (ગુણ: ૫)

૧. ધબધબ

૨. રૂમઝુમ

૩. ઝરમર

૪. ખળખળ

૫. છુકછુક

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 703.3: વિગતો વચ્ચેના સંબંધો સમજે છે.)

પ્રશ્ન ૬: અહીં બે ફકરા ભેગા થઈ ગયા છે, તેને છૂટા પાડીને બે ભાગમાં લખો. (ગુણ: ૫)

અમારે ત્યાં એક ગાય હતી – એનો રંગ સફેદ. સંશોધન કહે છે કે દેશી ગાય પ્રાકૃતિક કૃષિની કામધેનુ સમાન છે. એને શિંગડાં નહોતાં. અમારા કુટુંબની એ કામધેનુ હતી. ગાયના ગોબરથી ખેડૂતો ઝીરો બજેટમાં ખેતી કરી શકે છે. એનાં છાણમૂત્રની બહુ માંગ રહેતી. દેશી ગાયનું ગોબર નાઇટ્રોજનનું સ્થાપન કરે છે. એનો ઉપયોગ કરીને પ્રાકૃતિક ખેતી થાય છે. એનો વંશવેલો બહુ મોટો. આવા ઉત્પાદનો આરોગવાથી સ્વાસ્થ્ય પણ સારું રહે છે.

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 707.5: પોતાના અનુભવો સાથે ભાવાત્મક ઘટનાનું, પાત્રોનું અને ભાષાનું અનુસંધાન કરે છે.)

પ્રશ્ન ૭: (અ) અને (બ) વિભાગમાંથી વાક્યો પસંદ કરીને બંને વાક્યોને 'જો...તો' વડે જોડીને વાક્ય બનાવો. (ગુણ: ૫)

(અ)

- કોઈ કૂતરાને પથ્થર મારી રહ્યું હોય તેવું હું જોઉં.
- બાળસંસદમાં કોઇ ગ્રૂપના લીડર વિશે વિદ્યાર્થીઓ મને ફરિયાદ કરે.
- કોઈની ખોવાઈ ગયેલા પચાસ રૂપિયા મને મળે.

(બ)

- હું તેને હિંસા ન કરવા સમજાવું.
- હું પ્રામાણિક રીતે જે સાચું કારણ હોય તે સૌને જણાવું.
- હું નેકીના રસ્તે ચાલી તે રૂપિયા પાછા આપી દઉં.

ઉદાહરણ: જો કોઈ કૂતરાને પથ્થર મારી રહ્યું હોય તો હું તેને હિંસા ન કરવા સમજાવું.

વિભાગ ૪: નિબંધ પ્રકારનો પ્રશ્ન

(અધ્યયન નિષ્પત્તિ: LO 703: વાચન અર્થગ્રહણ)

પ્રશ્ન ૮: તમારા વિચારો વિસ્તારપૂર્વક લખો. (ગુણ: ૫)

આરવ અને સિયાને ગુફામાં મળેલા ખજાનાનો ઉપયોગ ગામના બાળકો માટે નવી શાળા બનાવવા માટે કરવાનો નિર્ણય શા માટે કર્યો હશે? આ નિર્ણય લેવાથી તેમના જીવનમાં શું ફેરફાર આવશે અને જો તમને આવો કોઈ ખજાનો મળે તો તમે તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરશો?

Scanned with CamScanner

ધોરણ ૬ ગુજરાતી – પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ: ૪૦ **કુલ પ્રશ્નો: ૮** **સમય: ૨ કલાક**

વિભાગ ૧: હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન ૧: નીચે આપેલા ફકરાના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (કોઈ પણ બે- કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.3 - વાચન અર્થગ્રહણ)

ફકરો: નદીને એક કાંઠે બાવળ છે. તેનો છાંયો નદીના પાણીમાં પડે છે. આખો દિવસ ઝાડ હલતું જ લાગે છે. નદીનાં પાણી સાથે તે રમતું હોય એવું દેખાય છે. બાવળે પીળાં ફૂલો આવેલાં છે. ઝીણાં પીળાં ફૂલો નદીના પાણીમાં પડી પડીને નદીના પાણી ઉપર તણાયે જાય છે. નદીનાં પાણી પીળાં ફૂલોને નચાવતાં નચાવતાં ક્યાંયનાં ક્યાંય દૂર લઈ જાય છે.

૧. બાવળના ફૂલની શું વિશેષતા છે?

૨. લેખકને બાવળ નદીના પાણી સાથે રમે છે તેમ કેમ લાગે છે?

૩. નદી બાવળના ફૂલ નચાવે છે તેમ લેખક કેમ કહે છે?

પ્રશ્ન ૨: અર્થપૂર્ણ ફકરો બને તે રીતે કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.6 - શબ્દભંડોળ)

(રૂપાળો, મહારાજા, મૂંગે મોઢે, મહાકવિ, મજાકમાં, ચૂપ, માઠું, તરસ્યા, ઉતાવળે, સોનાનો)

ઉનાળાનો સમય હતો. વિક્રમનો દરબાર ભરાયો હતો. આ સભામાં ____________ કાલિદાસ પણ હાજર હતા. કાલિદાસ ને જોઈને રાજાએ ____________ કહ્યું "બીજા દરબારીઓની સરખામણીમાં તમે કદરૂપા છો". કાલિદાસે રાજા ની વાત સાંભળી ____________ લીધી. તેમને ____________ તો લાગ્યું પણ તે ____________ રહ્યા.

વિભાગ ૨: અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન ૩: આપેલા વાક્યમાં શબ્દો ઉલટ-સુલટ થઈ ગયા છે, તેને યોગ્ય રીતે ગોઠવીને વાક્ય ફરીથી લખો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.3.2 - વિગતો વચ્ચેનો સંબંધ સમજે છે)

૧. લોકોને સલામત સ્થળોએ ખસેડવામાં આવ્યા.

૨. નદીઓમાં પાણીનું સ્તર ઝડપથી વધવા લાગ્યું.

૩. શહેરમાં નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં પાણી ભરાઈ ગયું.

૪. શહેરમાં સતત ભારે વરસાદ વરસ્યો.

૫. પૂરનું પાણી ધીમે ધીમે ઓસરવા લાગ્યું.

Scanned with CamScanner

પ્રશ્ન ૪: અહીં બે ફકરા ભેગા થઈ ગયા છે, તેને છૂટા પાડીને બે ભાગમાં લખો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.3.4 - સામગ્રીનું વિશ્લેષણ કરે છે)

ફકરો: સારસ છીછરા પાણીમાં જ ખોરાક શોધવું પસંદ કરે છે. બોલવું એ કાંઇ સહેલું કામ નથી. તે પાંદડાં, ઘાસ, બીજ અને નાનીનાની માછલીઓ આરોગે છે. આપણે બોલવું નક્કી કરીએ પછી આખુ ધડ કામે લાગી જાય. તેમના પગ, ડોક અને ચાંચ લાંબા હોય છે. માદા સારસ નર કરતાં કદમાં નાના હોય છે. છેક હોજરીના પડદાથી હવાનો ધક્કો શરૂ થાય. તેઓ એકબીજા સાથે વાત કરવા જુદા જુદા પ્રકારના અવાજ કાઢે છે. ફેફસાં, ગળાના સ્નાયુઓ અને મોં કામમાં લાગી જાય. દાંત, જીભ, તાળવું અને નાક હવાને ચોક્કસ રીતે બહાર કાઢે ત્યારે અવાજ બને. માદા સારસ એક વખતમાં બે ઈંડા મૂકે છે. ઈંડાની સંભાળ નર રાખે છે.

વિભાગ ૩: ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન ૫: તમારી દિનચર્યા યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.3.2 - વિગતો વચ્ચેનો સંબંધ સમજે છે)

૧. મમ્મીને ઘરકામમાં ટેકો કરવો.

૨. શાળાએ જવું.

૩. ગૃહકાર્ય કરવું.

૪. વર્ગકાર્યમાં ભાગ લેવો.

૫. મિત્રો સાથે રમવા જવું.

પ્રશ્ન ૬: આપેલ શબ્દોનો ઉપયોગ કરી બીજા નવા વાક્ય બનાવો. (કુલ ગુણ: ૫) (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.6 - શબ્દભંડોળ)

સ્તર : મારા ભણતરનું સ્તર ધીમે ધીમે નીચે જઈ રહ્યું છે.

પ્રભાવ : સારા મિત્રોનો સારો પ્રભાવ પડે.

આર્થિક : આમારા ઘરની આર્થિક બાબતોનો હિસાબ મમ્મી રાખે છે.

પુરવઠો : જયારે મધ્યાહન ભોજનમાં ચણા ચાત હોય ત્યારે અમે તેનો પુરવઠો ખૂટી જાય એટલું ઝાપટી જઇએ.

ઉત્પાદન : અમારા કિચન ગાર્ડનમાં આ વખતે કોબીજનું ઉત્પાદન થયું.

વિભાગ ૪: નિબંધ પ્રકારનો પ્રશ્ન (કુલ ગુણ: ૧૦)

પ્રશ્ન ૭: તમારી શાળા જો તમારું શરીર હોય જેમાં વિદ્યાર્થીઓ શાળાનું હ્રદય છે તો શાળાનું મગજ, હાથ, પગ, આંખ, કાન કોણ કોણ હોઈ શકે? તમને એવું શા માટે લાગે છે? જણાવો. **(કુલ ગુણ: ૫)** (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.3.7 - સામગ્રી વિષયક આગાહી કરે અને સર્જનાત્મક ચિંતન કરે)

પ્રશ્ન ૮: ઉનાળાના વેકેશનમાં તમારી દિનચર્યા વિશે નિબંધ લખો. **(કુલ ગુણ: ૫)** (અધ્યયન નિષ્પત્તિ: G6.3.7 - સામગ્રી વિષયક આગાહી કરે અને સર્જનાત્મક ચિંતન કરે)

Scanned with CamScanner

જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ, ... સંચાલિત,

.... પ્રાથમિક શાળા

તારીખ : /૦૮/૨૦૨૫	વિષય : English	કુલ ગુણ : 40
વાર : ......વાર	ધોરણ : 6	અભ્યાસક્રમ : 1 થી 2

LO: E6121 આપેલ મુદ્દાઓ લક્ષ્યમાં રાખી વિવિધ પ્રકારની વાક્ય સામગ્રી (વાર્તાઓ, કાવ્ય,નાટ્યાશ, નિબંધ, લેખ,સમાચાર, અહેવાલ વગેરે) કાળજીપૂર્વક વાંચે છે

Que : 1 Read the passage and answer the following questions: [10]

Once upon a time, there was a mother parrot who had two babies. She went in search of food. A hunter found the babies in their nest and took them away in his net. One of the baby parrots escaped from the hunter's net and went into the house of an old man.

Questions :

1. Where did a hunter find the babies?
2. Who found the babies?
3. A mother parrot had .... babies.
4. The baby parrots went into the house of a young man. True or False?
5. Find opposite word of New X ....

LO: E6621 પ્રાસવાલા શબ્દો તારવીને બતાવે છે.

Que : 2 (A) Find the rhyming word poem's line: [5]

Healthy Food, Healthy Food,
Who are you? I am the one
That is good for you.
I make you grow,
Tall and strong
And give energy all day long.

1. Good - ....   2. Fall - ....

3. Strong - ....   4. Throw - ....

5. Live - ....

Made By Brijesh Patel

Scanned with CamScanner

LO: E65111 પરિસ્થિતિના સંદર્ભમાં હાલ થઈ રહેલી ક્રિયાઓ દર્શાવવા લેખિત મૌખિક અભિવ્યક્તિ કરે છે.

Que : 2 (B) Fill in the blanks from the given brackets: **[5]**

1. Freny …………… writing a letter now. (is / are)
2. They …………… dancing on the stage. (is / are)
3. A parrot …………… speaking sweetly. (am / is)
4. I …………… singing a song. (am / is)
5. You …………… reading a book. (are / am)

Que : 3 (A) Make a word using the last letter of the previous word: **[5]**

Example : One = Ear

1. Catch = ……………….
2. Year = ……………….
3. Dog = ……………….
4. Hill = ……………….
5. Rat = ……………….

LO: E6226 આપેલ શબ્દોના આધારે સંવાદ પૂર્ણ કરે છે.

Que : 3 (B) Fill in the blanks from the given brackets: **[5]**

(and, but, or, so, because)

1. Do you like apples ___ mangoes?
2. Christy is small, ___ she is strong.
3. I like apples ___ they are sweet.
4. Brij ___ Mit are singing.
5. He was late, ___ he missed the bus.

LO: E65120 વાક્યની લંબાઈ વધારતી પ્રયુક્તિઓ અજમાવે.

Que : 4 (A) Choose the most appropriate words from the brackets to complete the sentences: **[5]**

1. Dron speaks Chinese …………. (fluent/fluently)
2. Riya learns very …………. (quickly/quick)
3. We fought with the enemies …………. (bravely / brave)
4. Virat is a …………. driver. (slow / slowly)
5. Dipika has got a …………. voice. (loudly/loud)

Made By Brijesh Patel

Scanned with CamScanner

Que : 4 (B) Classify the following words in Healthy Food and Junk Food: [5]

Pizza, Apple, Tomato, Sandwich, Carrot

Healthy Food	Junk Food

Made By Brijesh Patel

Scanned with CamScanner

જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ, ... સંચાલિત,

.... પ્રાથમિક શાળા

તારીખ : /૦૮/૨૦૨૫	વિષય : English	કુલ ગુણ : 40
વાર : ......વાર	ધોરણ : 7	અભ્યાસક્રમ : 1 થી 2

L.O.705 વાર્તા, પરિછેદ અને કાવ્યને સમજીને અર્થગ્રહણ કરે છે.

Que : 1 Read the passage and answer the following questions: [10]

Once upon a time, there was a young boy named Gopal. He liked jalebis very much. One day, he bought some fresh jalebis. He put them in a dish. After a while, he saw flies buzzing over the jalebis. “Go away, dirty flies.” He shouted, but they didn’t. He killed seven flies at one blow. He said to himself, “Wow! Seven at one blow! I am very brave.” He made a big belt.

Questions :

1. Who liked jalebis very much?
2. What did Gopal buy?
3. Gopal saw flies ……………. over the jalebis.
4. Gopal killed seven flies at one blow. True or False?
5. Find opposite word of Small X …………….

L.O.710 ચિત્રો અને પરિછેદનું વર્ગીકરણ કરે છે.

Que : 2 (A) Answer the following questions based on the given picture: [5]

(Answer ‘Yes’ or ‘No’)

1. Did the boy plant a tree?
2. Did he remove plastic before planting?
3. Did the boy work alone?
4. Did he use water to plant it?
5. Did the boy plant flowers?

My Last Sunday activity

Made By Brijesh Patel

Scanned with CamScanner

L.O.713 ઉલટ પ્રશ્નો (Inversion questions) પૂછી અને તેવા પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.

Que : 2 (B) Find the Correct Sentence: [5]

1. **Freny wrote a letter.**
   A. Did Freny wrote a letter? B. Did Freny written a letter?
   C. Did Freny write a letter? D. Freny wrote a letter?
2. **They went to play cricket.**
   A. Did They went to play cricket? B. Did They go to play cricket?
   C. Do They go to play cricket? D. Did They goes to play cricket?
3. **She helped me.**
   A. Did She help me? B. Did She helps me?
   C. Did She helped me? D. She helped me?
4. **I sang a song.**
   A. Did you sang a song? B. Did you sings a song?
   C. Do you sing a song? D. Did you sing a song?
5. **He read a book.**
   A. Did he reads a book? B. Did he read a book?
   C. Do he read a book? D. He read a book?

L.O.714 માહિતી મેળવવા Wh (who, where, when, what, how many) પ્રશ્નના જવાબ મેળવે છે.

Que : 3 Make wh-questions based on the following sentences: [10]

1. Christy likes bananas. (who)
2. They are singing a song. (what)
3. My father went to Gandhinagar. (when)
4. He was absent last Monday. (where)
5. There are 10 students in the class. (how many)

L.O.720 વાંચન અને ઉચ્ચારનો સંબંધ તારવે છે.

Que : 4 Write any two rhyming words for the following words: [10]

1. Caught : ______________, ______________
2. Drew : ______________, ______________
3. Sing : ______________, ______________
4. Food : ______________, ______________
5. Three : ______________, ______________

Made By Brijesh Patel

Scanned with CamScanner

જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ, ... સંચાલિત,

.... પ્રાથમિક શાળા

તારીખ : /૦૮/૨૦૨૫	વિષય : English	કુલ ગુણ : 40
વાર : ......વાર	ધોરણ : 8	અભ્યાસક્રમ : 1 થી 2

L.O. 804 **વાર્તા, પરિચ્છેદ અને કાવ્યને સમજીને અર્થગ્રહણ કરે છે.**

Que : 1 **Read the passage and answer the following questions:** **[10]**

The great ruler of India, Akbar, had nine gems in his court. The nine gems were the greatest in their own fields. One of them was Tansen, a great musician. He played different types of musical notes for the king. He played raagas like Malkauns, Dipak, Kedar, Malhar, etc. Tansen made some innovation in the Malhar raag and created Miyamalhar raag.

Questions :

1. Who had nine gems in his court?
2. What was Tansen?
3. Tansen created .... raag. (Malkauns, Miyamalhar, Kedar)
4. Tansen played same musical notes for the king. True or False?
5. Find opposite word of Same X ....

L.O. 807 **ઘટના તેમજ વાર્તાના પાત્રોની લાક્ષણિકતા, સ્થળો અને ઘટનાક્રમની વિગતો તારવે છે..**

Que : 2 (A) Fill in the blanks using the words given in the brackets: **[5]**

(827.8 mts, 163, tallest, cost, Dubai)

Burj Khalifa is the .... building in the world. It is a skyscraper in .... It has .... floors. Its height is .... Its .... of construction was US $ 1.5 billion.

L.O. 814 **અપરિચિત વ્યક્તિઓનો સામાન્ય પરિચય મેળવે છે અને આપે છે.**

Que : 2 (B) Write five sentences about the your family: **[5]**

Points : Your name, Father and mother's name, what is father or mother, brother or sister, etc.

Made By Brijesh Patel

Scanned with CamScanner

L.O. 810 માહિતી મેળવવા wh પ્રશ્નો પૂછે છે.

Que : 3 Make wh-questions based on the following sentences: [10]

1. Christy studied in std 8. (who)
2. His father is a farmer. (what)
3. Heer went to school at 10 o'clock. (where)
4. Yash and Raj were absent yesterday. (when)
5. There are 15 computers in the class. (how many)

L.O. 814 અપરિચિત વ્યક્તિઓનો સામાન્ય પરિચય મેળવે છે અને આપે છે.

Que : 4 (A) Circle the odd one: [5]

1. nurse, doctor, patient, student
2. uncle, aunt, friend, cousin
3. teacher, school, hospital, garden
4. class, mother, teacher, student
5. sing, dance, write, are

Que : 4 (B) Arrange the words to make meaningful sentences: [5]

1. is / cricketer / Rohit / famous
2. Somnath temple / Christy / yesterday / visited
3. is known / as Missile man / Dr. Kalam / of India
4. actress / is / Madhuri Dixit / well known
5. std 8 / I / in / study

Made By Brijesh Patel

Scanned with CamScanner

શ્રી ભાટ સિમરોલી પ્રાથમિક શાળા

તા. કેશોદ જી. જુનાગઢ

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન – ધોરણ ૮

એકમ : ૧, ૨, ૩, ૯. **ગુણ : ૪૦** **સમય : ૧.૩૦ કલાક**

(અ) હેતુલક્ષી પ્રશ્નો – ૧૧ ગુણ (દરેકનો ૧ ગુણ)

(૧) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. – ૫ ગુણ

1. ભારતમાં સૌથી પહેલા કઈ યુરોપીય પ્રજા આવી હતી? SS811

(A) અંગ્રેજો (B) પોર્ટુગીઝ (C) ફ્રેંચ (D) ડચ

2. રૈયતવારી પદ્ધતિ કોણે દાખલ કરી હતી? SS812

(A) વોરન હેસ્ટિંગ્સ (B) થોમસ મુનરો (C) કોર્નવૉલીસ (D) લોર્ડ ડેલહાઉસી

3. બિરસા મુન્ડાનો જન્મ ક્યારે થયો હતો? SS813

(A) 1875 (B) 1857 (C) 1885 (D) 1900

4. ઉલગુલાન આંદોલનના નેતા કોણ હતા? SS814

(A) તાત્યા ટોપે (B) બિરસા મુન્ડા (C) નાનાસાહેબ (D) રાણી લક્ષ્મીબાઈ

5. 1857ના સંગ્રામમાં કાનપુર ખાતે કોના નેતૃત્વમાં લડત થઈ? SS815

(A) રાણી લક્ષ્મીબાઈ (B) નાનાસાહેબ (C) કુવર સિંહ (D) તાત્યા ટોપે

(૨) ખાલી જગ્યા પૂર્ણ કરો.– ૩ ગુણ (દરેકનો ૧ ગુણ)

6. ___________ ખનિજ "કાળું સોનુ" તરીકે ઓળખાય છે? (SS805)

7. પૃથ્વી પર કુદરતી સંસાધનોનું વિતરણ _________ છે. (SS806)

8. પાણી બચાવવા માટેની પદ્ધતિ _________ છે. (SS807)

(૩) ખરું કે ખોટું લખો– ૨ ગુણ (દરેકનો ૧ ગુણ)

9. પ્લાસીનું યુદ્ધ 1857માં થયું હતું. (ખરું/ખોટું)(SS811)

10. બંગાળની ગળીની વિશેષતા કારણે તેની યુરોપમાં ભારે માંગ હતી.(ખરું/ખોટું) (SS812)

Scanned with CamScanner

(ઙ) જોડકાં જોડો. – ૧ ગુણ

11. નીચે આપેલાને યોગ્ય રીતે જોડો : (SS815)

A. રાણી લક્ષ્મીબાઈ – (   ) (i) કાનપુર

B. નાનાસાહેબ – (   ) (ii) ઝાંસી

(બ) અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો – ૧૦ ગુણ (દરેકનો ૧ ગુણ)

1. પ્લાસીનું યુદ્ધ ક્યારે થયું હતું? (SS811)

2. કાયમી જમાબંધી પદ્ધતિ હેઠળ મહેસુલ ઉઘરાવવાના અધિકાર કોને મળ્યા હતા? (SS812)

3. વનવાસી લોકો પ્રાથમિક રીતે કયા વ્યવસાય સાથે જોડાયેલા હતા? (SS813)

4. 1857ના સંગ્રામનું તાત્કાલિક કારણ શું હતું? (SS815)

5. કયા પ્રકારના સંસાધનો મર્યાદિત પ્રાપ્તિ સ્થાનો ધરાવે છે? (SS805)

6. મધ્ય એશિયામાંથી કયું પ્રાણી ભારતમાં આવતું હતું? (SS806)

7. જંગલ સંરક્ષણનો એક ઉપાય લખો. (SS807)

8. બોકસાઈટમાંથી કયું ધાતુ મળે છે? (SS805)

9. 'નિજ પ્રથા' કયા પાક સાથે જોડાયેલી છે? (SS812)

10. બિરસા મુન્ડાને "ઉલગુલાન" ચળવળ શા માટે કરવી પડી? (SS813)

(ક) ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો – ૧૦ ગુણ (દરેકના ૨ ગુણ)

1. બકસરના યુદ્ધનું પરિણામ શું આવ્યુ હતું? (SS811)

2. કાયમી જમાબંધી પદ્ધતિથી ખેડૂત પર શું અસર થઈ? (SS812)

3. બિરસા મુન્ડાને "ઉલ્ગુલાન" ચળવળ કરવી કેમ જરૂરી બની? (SS813)

4. ઉલ્ગુલાન આંદોલનનાં મુખ્ય લક્ષણો લખો. (SS814)

5. 1857ના સંગ્રામ નિષ્ફળ જવાનું એક કારણ આપો. (SS815)

(ડ) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો – ૯ ગુણ (દરેકના ૩ ગુણ)

1. પ્લાસીનું યુદ્ધ અને બકસરના યુદ્ધની તુલના કરો. (SS811)

2. કાયમી જમાબંધી, રૈયતવારી અને મહાલવારી પદ્ધતિના તફાવત સમજાવો. (SS812)

3. 1857ના સંગ્રામના મુખ્ય રાજકીય, આર્થિક અને સામાજિક કારણો સમજાવો. (SS815)

Scanned with CamScanner

શ્રી ભાટ સિમરોલી પ્રાથમિક શાળા

તા. કેશોદ જી. જુનાગઢ

ધોરણ – ૭ વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન

એકમ : ૧, ૨, ૩, ૧૦ **કુલ ગુણ : ૪૦** **સમય : ૧.૩૦ કલાક**

(અ) હેતુલક્ષી પ્રશ્નો – ૧૧ ગુણ (દરેક ૧ ગુણ)

(i) MCQ – બહુવિધ વિકલ્પ (૫ ગુણ)

1. ગૌબ્રાહ્મણ પ્રતિપાલક એટલેશું? LO : SS714

(A) ગાય ચરાવનાર (B) ગૌ–બ્રાહ્મણનું રક્ષણ કરનાર (C) ગાય પીવડાવનાર (D) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં

2. દાગ અને ચહેરા પદ્ધતિ કયા શાસકે શરૂ કરી હતી? LO : SS716

(A) અલાઉદ્દીન ખીલજી (B) અકબર (C) શાહજહાં (D) તુઘલક

3. મોહમ્મદ તુઘલકની કઈ યોજના "તરંગી યોજના" તરીકે ઓળખાય છે? LO : SS717

(A) પ્રતીક મુદ્રા પ્રયોગ (B) નકલી નાણા (C) રાજધાની સ્થળાંતર (D) બજાર સુધાર

4. પાણીપતનું પ્રથમ યુદ્ધ કોણ જીત્યું હતું? LO : SS718

(A) પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ (B) શાહજહાં (C) બાબર (D) ઔરંગઝેબ

5. તાજમહલ કોણે બંધાવ્યો હતો? LO : SS719

(A) બાબર (B) અકબર (C) શાહજહાં (D) ઔરંગઝેબ

(ii) ખાલી જગ્યા પૂર્ણ કરો (૩ ગુણ)

6. ધોળકા શહેરની સ્થાપના _________ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. LO : SS714

7. સલતનત યુગમાં પ્રાંતને _______ કહેવામાં આવતું. LO : SS716

8. અકબરે બધા ધર્મોના તત્વોના સમન્વયથી _________ સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી. LO : SS718

(iii) ખરા–ખોટા લખો (૨ ગુણ)

9. અલાઉદ્દીન ખિલજીએ સ્થાયી સેના ઉભી કરી હતી. (ખરું/ખોટું) LO : SS717

10. તુઝુક–એ–બાબરીને બાબરનામા તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. (ખરું/ખોટું) LO : SS719

(iv) જોડકા જોડો (૧ ગુણ)

11. યોગ્ય જોડાણ કરો: LO : SS718

A) બાબર – ( ) 1. દીન-એ-ઈલાહી

B) અકબર – ( ) 2. તાજમહલ

C) શાહજહાં – ( ) 3. પાણીપતનું પ્રથમ યુદ્ધ

Scanned with CamScanner

(બ) અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો – ૧૦ ગુણ (દરેક ૧ ગુણ)

1. ગુર્જર પ્રતિહાર સામ્રાજ્યનો અંતિમ શાસક કોણ હતો? LO : SS714

2. મનસબદારી પદ્ધતિ કોણે શરૂ કરી હતી? LO : SS716

3. મોહમ્મદ તુઘલકની "તરંગી યોજના" કઈ હતી? LO : SS717

4. હલદીઘાટીનું યુદ્ધ કોની કોની વચ્ચે થયું હતું? LO : SS718

5. કુતબુદ્દીન ઐબક દ્વારા બનાવેલી મસ્જિદનું નામ આપો. LO : SS719

6. ખજુરાહોનું મંદિર કોના સમયમાં બંધાયુ હતું? LO : SS714

7. સલતનત યુગમાં જમીન પરના કરને શું કહેવાતું હતું? LO : SS716

8. રઝીયા સુલતાનાના શાસનકાળની મુખ્ય મુશ્કેલી શું હતી? LO : SS717

9. દિન-એ-ઈલાહી સંપ્રદાયની સ્થાપના કોણે કરી હતી? LO : SS718

10. શેરશાહ સૂરી ક્યાં દફનાવવામાં આવ્યો છે? LO : SS719

(ક) ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો – ૧૦ ગુણ (દરેક ૨ ગુણ)

1. રાજપૂત યુગ દરમિયાન સમાજમાં સ્ત્રીઓની સ્થિતિ કેવી હતી? LO : SS714

2. સલતનત યુગ અને મુઘલયુગની શાસન પદ્ધતિ વચ્ચે બે તફાવત લખો. LO : SS716

3. અલાઉદ્દીન ખીલજીના સુધારા જણાવો. LO : SS717

4. અકબરની સમાજ સુધારક તરીકેની ભૂમિકા ટૂંકમાં સમજાવો. LO : SS718

5. તાજમહલની વિશેષતાઓ લખો. LO : SS719

(ડ) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો – ૯ ગુણ (કોઈપણ ત્રણ)

1. મધ્યયુગ દરમિયાન ભારત પર થયેલા વિદેશી આક્રમણોના પરિણામો લખો. LO : SS714

2. દિલ્હી સલતનતના પતનના મુખ્ય કારણોની ચર્ચા કરો. LO : SS716

3. મોહમ્મદ તુઘલકની યોજનાઓ શા માટે નિષ્ફળ ગઈ હતી? LO : SS717

4. મુઘલ સામ્રાજ્યના પતનના પરિબળો સમજાવો. LO : SS718

5. મુઘલયુગની સ્થાપત્ય કલાના ઉદાહરણો અને તેની વિશેષતાઓ લખો. LO : SS719

Scanned with CamScanner

શ્રી ભાટ સિમરોલી પ્રાથમિક શાળા

તા.કેશોદ જી. જુનાગઢ

ધોરણ 6 – સામાજિક વિજ્ઞાન

પ્રકરણ : 1, 2, 9, 14 કુલ ગુણ : 40

સમય : 1.30 કલાક તારીખ :

અ) હેતુ લક્ષી પ્રશ્નો (11 ગુણ)

i) MCQ – બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો. (5 ગુણ)

1. પંચમાકા સિક્કા કયા ધાતુના બનતા હતા?

(A) લોહું (B) તાંબું (C) ચાંદી (D) સોનું

2. પૃથ્વીનો ઉપગ્રહ કયો છે?

(A) મંગળ (B) ચંદ્ર (C) ગુરુ (D) શુક્ર

3. ભીમબેટકાની ગુફા કયા રાજ્યમાં આવેલ છે?

(A) ગુજરાત (B) મધ્યપ્રદેશ (C) બિહાર (D) મહારાષ્ટ્ર

4. સમશીતોષ્ણ કર્ટબંધમાં આબોહવા કેવી હોય છે?

(A) અતિ ગરમ (B) અતિ ઠંડી (C) મધ્યમ (D) વરસાદ જ વરસાદ

5. ભારતનો પડોશી દેશ કયો છે?

(A) અમેરિકા (B) નેપાળ (C) આફ્રિકા (D) ઓસ્ટ્રેલિયા

ii) ખાલી જગ્યા પૂર્ણ કરો. (3ગુણ)

6. ઇતિહાસ માનવ સમાજના _____ વિશે માહિતી આપે છે.

7. પૃથ્વી પર દિવસ-રાત થવાનું કારણ તેની _____ છે.

8. પ્રાચીન માનવીનું પ્રથમ પાલતુ પ્રાણી _____ હતું.

iii) સાચું–ખોટું લખો. (3 ગુણ)

9. ચંદ્ર સૂર્યનો ઉપગ્રહ છે. (   )

10. પૃથ્વી પર જીવન શક્ય બન્યું છે કારણ કે તેમાં હવા, પાણી અને યોગ્ય તાપમાન છે. (   )

11. અંધશ્રદ્ધા દૂર કરવા વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ જરૂરી છે. (   )

Scanned with CamScanner

બ) અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો. (10 ગુણ)

1. ઇતિહાસના બે સ્ત્રોત લખો. (SS609)

2. નકશામાં દર્શાવો: બાંગ્લાદેશ (SS610)

3. પ્રાચીન માનવી શું ખાઈને જીવેતો હતો? (SS611)

4. ચક્રની શોધથી માનવીના જીવનમાં કયો ફેરફાર આવ્યો? (SS613)

5. આરંભિક ખેતી માટે કયા પાક લેવાતા હતા? (SS617)

6. પૃથ્વી પર જીવન કેમ શક્ય બન્યું છે? (SS601)

7. સમશીતોષ્ણ કર્ટબંધમાં આબોહવા કેવી હોય છે? (SS602)

8. ઋતુ પરિભ્રમણ કયા કારણે થાય છે? (SS603)

9. ભારતના બે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના નામ આપો. (SS605)

10. તમારા વિસ્તારમાં જોવા મળતો એક પરંપરાગત તહેવાર લખો. (SS620)

ક) ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો. (10 ગુણ)

1. તામ્રપત્રોમાંથી આપણને કઈ માહિતી મળે છે? (SS609)

2. નકશામાં દર્શાવો: શ્રીલંકા અને અરબ સાગર (SS610)

3. આરંભિક માનવીના રહેઠાણ વિશે લખો. (SS611)

4. સ્થાયી જીવન શરૂ થતાં કઈ પ્રવૃત્તિઓ શરૂ થઈ? (SS613)

5. ખેતી શરૂ થતાં માનવીના જીવનમાં કયા પરિવર્તન આવ્યા? (SS617)

6. તારો અને ગ્રહ વચ્ચેનો તફાવત લખો. (SS601)

7. ઉષ્ણકટિબંધ વિષે ટૂંકું લખો. (SS602)

8. દિવસ-રાત અને ઋતુ પરિભ્રમણમાં પૃથ્વીની ગતિનું મહત્વ સમજાવો. (SS603)

9. ભારતના ચાર પડોશી દેશોના નામ આપો. (SS605)

10. અંધશ્રદ્ધા સામે વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ વિકસાવવાની જરૂરીયાત સમજાવો. (SS608)

ડ) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો.(કોઈપણ ત્રણ) (9 ગુણ)

1. ઇતિહાસના સ્ત્રોતોનું વર્ણન કરો. (SS609)

2. નકશા પરથી ભારતના પડોશી દેશો દર્શાવો અને સમજાવો. (SS610)

3. આરંભિક માનવીના ભટકતા જીવનથી સ્થાયી જીવન સુધીના ફેરફારો સમજાવો. (SS611/SS613/SS617)

4. પૃથ્વી, ગ્રહો અને તારાઓની વિશેષતાઓ લખો. (SS601/SS602/SS603)

5. ભારતનો રાજકીય નકશો દોરી તેની વિગતો સમજાવો. (SS605)

6. પોતાના ગામ અથવા શહેરની એક ઐતિહાસિક ઇમારતનું વર્ણન કરો. (SS619/SS620)

Scanned with CamScanner

કસોટી: ધોરણ 6 વિજ્ઞાન : પ્રકરણ 1, 2 અને 3

વિદ્યાર્થીનું નામ: ____

શાળા: ____ રોલ નંબર: ________________

કુલ ગુણ: 40 સમય: 1 કલાક તારીખ: _____________

વિભાગ - અ: હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (20 ગુણ)

અ.નિ. 8.1.1, 8.2.1, 8.3.1

પ્ર. 1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (5 ગુણ)

1. કયો પાક શિયાળાની ઋતુમાં ઉગાડવામાં આવે છે?
   (A) મકાઈ (B) કપાસ (C) મગફળી (D) ઘઉં
2. આલ્કોહોલ બનાવવા માટે કયા સૂક્ષ્મજીવનો ઉપયોગ થાય છે?
   (A) બેક્ટેરિયા (B) વાયરસ (C) યીસ્ટ (D) પ્રજીવ
3. પેટ્રોલિયમ કયા નામે ઓળખાય છે?
   (A) કાળો હીરો (B) કાળું સોનું (C) કાળો પથ્થર (D) કુદરતી વાયુ
4. ચોમાસામાં ઉગાડવામાં આવતા પાકને શું કહે છે?
   (A) રવિ પાક (B) ખરીફ પાક (C) ઝાયદ પાક (D) બંને (A) અને (B)
5. પૃથ્વીના પેટાળમાં વનસ્પતિના ધીમા રૂપાંતરણની પ્રક્રિયા દ્વારા કોલસો બનવાની પ્રક્રિયાને શું કહે છે?
   (A) આલ્કોહોલીકરણ (B) કાર્બોનાઇઝેશન (C) નિસ્યંદન (D) પિગલન

અ.નિ. 8.1.2, 8.2.2, 8.3.2

પ્ર. 1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દમાં ઉત્તર લખો. (5 ગુણ)

1. પાકને નીંદણથી બચાવવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે?
2. ઈંડા, માંસ અને માછલી કયા પોષક તત્વોના મુખ્ય સ્ત્રોત છે?
3. રોગકારક સૂક્ષ્મજીવો સામે લડવા માટે શરીર જે પદાર્થો ઉત્પન્ન કરે છે તેને શું કહેવાય છે?
4. સૂક્ષ્મજીવોથી થતા કોઈ એક રોગનું નામ આપો.
5. પૃથ્વીના પેટાળમાં રહેલા મૃત જીવોના અવશેષોમાંથી બનેલા સંસાધનોને શું કહેવાય છે?

અ.નિ. 8.1.3, 8.2.3, 8.3.3

પ્ર. 1 (ક) કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (5 ગુણ) (રવિ પાક, કોક, કુદરતી વાયુ, પ્રતિજૈવિક, બ્રેડ)

1. શિયાળામાં ઉગાડવામાં આવતા પાકને ______ કહે છે.
2. યીસ્ટ નો ઉપયોગ ______ બનાવવા માટે થાય છે.
3. પેટ્રોલિયમ અને કોલસાની જેમ ______ પણ પુનઃ અપ્રાપ્ય સંસાધન છે.
4. કોલસાની એક પેદાશ ______ છે જે સખત, છિદ્રાળુ અને કાળો પદાર્થ છે.
5. પેનિસિલીન એ એક પ્રકારનું ______ છે.

અ.નિ. 8.1.4, 8.2.4, 8.3.4

પ્ર. 1 (S) મને ઓળખો. (5 ગુણ)

1. હું પાકને લણ્યા પછી ઉંદરો અને જંતુઓથી બચાવવા માટે વપરાતી પદ્ધતિ છું.
2. હું સૂક્ષ્મજીવો દ્વારા ફેલાતા રોગોને નિયંત્રિત કરવા માટે અપાય છે.
3. હું અસંખ્ય વનસ્પતિના અવશેષોમાંથી બનેલું અને ઊર્જાનો મુખ્ય સ્ત્રોત છું.
4. હું કઠોળના પાકમાં જોવા મળતું બેક્ટેરિયમ છું જે જમીનની ફળદ્રુપતા વધારે છે.
5. હું ખડકોની વચ્ચે રહેલા મૃત સજીવોના અવશેષોમાંથી બનેલો છું અને તેને રિફાઇન કરીને પેટ્રોલ, ડીઝલ જેવી વસ્તુઓ મેળવાય છે.

વિભાગ - બ: ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (12 ગુણ)

Scanned with CamScanner

અ.નિ. 8.1.5, 8.2.5, 8.3.5

પ્ર. 2 નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (6 પ્રશ્નો - 12 ગુણ)

1. ખેત પદ્ધતિના કોઈપણ ચાર તબક્કાઓનાં નામ આપો.
2. ખરીફ પાક અને રવિ પાક વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
3. ખોરાકની જાળવણી માટેની કોઈપણ બે પદ્ધતિઓનાં નામ આપો.
4. પેટ્રોલિયમના વિવિધ ઘટકોના નામ લખો.
5. કોલસાની બે મુખ્ય પેદાશો અને તેના ઉપયોગ જણાવો.
6. કૃત્રિમ ખાતર અને કુદરતી ખાતર વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત શું છે?

વિભાગ - ક: નિબંધાત્મક પ્રશ્નો (8 ગુણ)

અ.નિ. 8.1.6, 8.2.6, 8.3.6

પ્ર. 3 નીચેના પ્રશ્નોના છ-આઠ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2 પ્રશ્નો - 8 ગુણ)

1. પાકને સિંચાઈ આપવાની પરંપરાગત અને આધુનિક પદ્ધતિઓ વિશે સમજાવો.
2. સૂક્ષ્મજીવો આપણા જીવનમાં કઈ રીતે મિત્ર તરીકે ઉપયોગી છે તે ઉદાહરણો આપીને સમજાવો.

Scanned with CamScanner

કસોટી: ધોરણ 6 વિજ્ઞાન : પ્રકરણ 1, 2 અને 3

વિદ્યાર્થીનું નામ: ____

શાળા: ____ રોલ નંબર: _________________

કુલ ગુણ: 40 સમય: 1 કલાક તારીખ: _____________

વિભાગ - અ: હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (20 ગુણ)

અ.નિ. 7.1.1, 7.2.1, 7.3.1

પ્ર. 1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (5 ગુણ)

1. વનસ્પતિ કયા વાયુનો ઉપયોગ કરી પ્રકાશસંશ્લેષણની ક્રિયા કરે છે?
   (A) ઓક્સિજન (B) નાઈટ્રોજન (C) કાર્બન ડાયોક્સાઇડ (D) હાઇડ્રોજન
2. વાગોળતા પ્રાણીઓમાં ખોરાકનો કયો ભાગ પાચન પામ્યા વગર આમાશયમાં સંગ્રહાય છે?
   (A) પ્રોટીન (B) ચરબી (C) સેલ્યુલોઝ (D) વિટામિન
3. ક્લિનિકલ થર્મોમીટરનું તાપમાન માપનનું ક્ષેત્ર કેટલું હોય છે?
   (A) 0°C થી 100°C (B) 10°C થી 110°C (C) 35°C થી 42°C (D) -10°C થી 110°C
4. ઉષ્માના સુવાહક પદાર્થનું ઉદાહરણ કયું છે?
   (A) લાકડું (B) પ્લાસ્ટિક (C) હવા (D) લોખંડ
5. અમરવેલ કયા પ્રકારનું પોષણ મેળવે છે?
   (A) સ્વાવલંબી (B) મૃતોપજીવી (C) પરોપજીવી (D) કીટાહારી

અ.નિ. 7.1.2, 7.2.2, 7.3.2

પ્ર. 1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દમાં ઉત્તર લખો. (5 ગુણ)

1. પ્રકાશસંશ્લેષણની પ્રક્રિયામાં વનસ્પતિનો કયો ભાગ ખોરાક બનાવે છે?
2. મનુષ્યના પાચનતંત્રના કયા અંગમાં પ્રોટીનનું પાચન થાય છે?
3. શરીરના તાપમાનને માપવા માટે કયા થર્મોમીટરનો ઉપયોગ થાય છે?
4. ઉકળતા પાણીનું તાપમાન માપવા માટે કયા થર્મોમીટરનો ઉપયોગ થાય છે?
5. ગરમ પદાર્થથી ઠંડા પદાર્થ તરફ થતાં ઉષ્માના વહનની એક રીતનું નામ આપો.

અ.નિ. 7.1.3, 7.2.3, 7.3.3

પ્ર. 1 (ક) કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (5 ગુણ) (ક્લિનિકલ, આમાશય, પ્રકાશસંશ્લેષણ, ઉષ્માનયન, કીટાહારી, પિત્ત, 37°C)

1. મનુષ્યના શરીરનું સામાન્ય તાપમાન લગભગ ______ હોય છે.
2. જળચર પ્રાણીઓમાં ઉષ્માનું પ્રસરણ ___________ની પદ્ધતિ દ્વારા થાય છે.
3. જે વનસ્પતિ કીટકોને પકડીને તેમનું પાચન કરે છે તેને ______ કહે છે.
4. વાગોળતા પ્રાણીઓનો અર્ધપાચિત ખોરાક ___________માં સંગ્રહાય છે.
5. ચિકિત્સક થર્મોમીટરને ______ થર્મોમીટર પણ કહે છે.

અ.નિ. 7.1.4, 7.2.4, 7.3.4

પ્ર. 1 (S) મને ઓળખો. (5 ગુણ)

1. હું જમીનમાંથી પાણી અને ખનીજ ક્ષારનું શોષણ કરી વનસ્પતિના પર્ણ સુધી પહોંચાડું છું.
2. હું અમીબાના ખોરાક ગ્રહણ માટેનું અંગ છું.
3. હું ઉષ્માના પ્રસરણની એક એવી રીત છું જેમાં માધ્યમની જરૂર નથી.
4. હું એક એવું અંગ છું જે શરીરનું સૌથી મોટું ગ્રંથિ છે અને પિત્તનો સ્ત્રાવ કરું છું.
5. હું એક એવા બેક્ટેરિયા છું જે વાતાવરણના નાઇટ્રોજનનું ભૂમિમાં સ્થાપન કરું છું.

વિભાગ - બ: ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (12 ગુણ)

અ.નિ. 7.1.5, 7.2.5, 7.3.5

Scanned with CamScanner

પ્ર. 2 નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (6 પ્રશ્નો - 12 ગુણ)

1. પ્રકાશસંશ્લેષણનું રાસાયણિક સમીકરણ લખો અને તેના માટે જરૂરી ઘટકો જણાવો.
2. મનુષ્યના દાંતના મુખ્ય ચાર પ્રકારો અને તેમનાં કાર્યો ટૂંકમાં સમજાવો.
3. ઉષ્માના સુવાહક અને અવાહક પદાર્થો વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
4. પરોપજીવી અને મૃતોપજીવી પોષણ વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ સહિત લખો.
5. ક્લિનિકલ થર્મોમીટરનો ઉપયોગ કરતી વખતે કઈ બે સાવચેતી રાખવી જોઈએ?
6. જઠરનું કાર્ય ટૂંકમાં સમજાવો.

વિભાગ - ક: નિબંધાત્મક પ્રશ્નો (8 ગુણ)

અ.નિ. 7.1.6, 7.2.6, 7.3.6

પ્ર. 3 નીચેના પ્રશ્નોના છ-આઠ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2 પ્રશ્નો - 8 ગુણ)

1. ઉષ્માના પ્રસરણની ત્રણ રીતો - ઉષ્માવહન, ઉષ્માનયન અને ઉષ્માવિકિરણ - વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ આપીને સમજાવો.
2. મનુષ્યના પાચનતંત્રની નામનિર્દેશવાળી આકૃતિ દોરી, નાના અને મોટા આંતરડાનું કાર્ય સમજાવો.

Scanned with CamScanner

કસોટી: ધોરણ 6 વિજ્ઞાન : પ્રકરણ 1, 2 અને 3

વિદ્યાર્થીનું નામ: ____

શાળા: ____ રોલ નંબર: _______________

કુલ ગુણ: 40 સમય: 1 કલાક તારીખ: ____________

વિભાગ - અ: હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (20 ગુણ)

અ.નિ. 6.1.1, 6.2.1, 6.3.1

પ્ર. 1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (5 ગુણ)

1. કાર્બોદિતનું મુખ્ય કાર્ય શું છે?
   (A) શરીરનું સમારકામ કરવું (B) રોગો સામે રક્ષણ આપવું (C) શરીરને શક્તિ પૂરી પાડવી (D) શરીરની વૃદ્ધિ કરવી
2. વસ્તુઓને તેમના દેખાવના આધારે જૂથમાં વહેંચવા માટે કયો ગુણધર્મ સૌથી મહત્વનો છે?
   (A) સખતપણું (B) પાણીમાં દ્રાવ્યતા (C) ચળકાટ (D) પારદર્શકતા
3. પાણીમાં મીઠું ઓગાળીને તેને અલગ કરવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે?
   (A) ઉપણવું (B) ગાળણ (C) બાષ્પીભવન (D) ચાળવું
4. વિટામિન 'ડી'ની ઉણપથી કયો રોગ થાય છે?
   (A) બેરીબેરી (B) સુક્તાન (Rickets) (C) સ્કર્વી (D) ગોઈટર
5. કયા પદાર્થને ગરમ કરવાથી તેનું પ્રવાહી સ્વરૂપમાં રૂપાંતર થતું નથી?
   (A) મીણ (B) બરફ (C) તેલ (D) કાચ

અ.નિ. 6.1.2, 6.2.2, 6.3.2

પ્ર. 1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દમાં ઉત્તર લખો. (5 ગુણ)

1. કયા પોષક દ્રવ્યની ઉણપથી આંખને લગતો રતાંધળાપણું રોગ થાય છે?
2. પદાર્થને વાળી શકાય કે ભાંગી શકાય તે ગુણધર્મને શું કહે છે?
3. દ્રાવણમાં વધુ દ્રાવ્ય ઓગળી શકે નહીં તે સ્થિતિને શું કહેવાય?
4. અનાજમાંથી ફોતરા દૂર કરવા માટે કઈ પદ્ધતિ વપરાય છે?
5. કયો પદાર્થ અપારદર્શક છે અને ચળકાટ ધરાવે છે?

અ.નિ. 6.1.3, 6.2.3, 6.3.3

પ્ર. 1 (ક) કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (5 ગુણ)

(અપારદર્શક, પ્રોટીન, ગાળણ, પાણી, સ્કવર્વી, બાષ્પીભવન)

1. શરીરની વૃદ્ધિ અને સમારકામ માટે ______ જરૂરી છે.
2. લીંબુના રસને પાણીમાં ભેળવવાથી તે ______ થાય છે.
3. કાગળ એ ______ પદાર્થ છે.
4. વિટામિન 'સી'ની ઉણપથી ______ રોગ થાય છે.
5. ચાને ગાળવા માટે ______ ની પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે.

અ.નિ. 6.1.4, 6.2.4, 6.3.4

પ્ર. 1 (S) મને ઓળખો. (5 ગુણ)

1. હું દૂધ, માંસ, માછલી, કઠોળમાંથી મળું છું અને શરીરની વૃદ્ધિ માટે જરૂરી છું.
2. હું અનાજ અને કઠોળમાં જોવા મળતો કચરો દૂર કરવા માટે વપરાતી પદ્ધતિ છું.
3. હું એક એવો પદાર્થ છું જેને આરપાર સ્પષ્ટ જોઈ શકાતું નથી, પણ ધૂંધળું દેખાય છે.
4. હું એક એવો રોગ છું જે આયોડિનની ઉણપથી થાય છે અને ગરદનના ભાગે ગાંઠ થાય છે.
5. હું લોટમાંથી મોટા કચરા અને ફોતરાં દૂર કરવા માટે વપરાતી એક પદ્ધતિ છું.

વિભાગ - બ: ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (12 ગુણ)

અ.નિ. 6.1.5, 6.2.5, 6.3.5

Scanned with CamScanner

પ્ર. 2 નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (6 પ્રશ્નો - 12 ગુણ)

1. સંતુલિત આહાર એટલે શું? તેનું શું મહત્વ છે?
2. પદાર્થોનું જૂથ બનાવવાનું મહત્વ સમજાવો.
3. ઉપણવાની પદ્ધતિનો ઉપયોગ ક્યારે અને કઈ રીતે થાય છે?
4. મીણ અને ગુંદર વચ્ચે શું તફાવત છે?
5. કયા કયા પદાર્થો પાણીમાં દ્રાવ્ય છે અને કયા અદ્રાવ્ય? ઉદાહરણ આપો.
6. કાર્બોદિત અને ચરબી બંનેનો સ્ત્રોત હોય તેવી બે વસ્તુઓના નામ આપો.

વિભાગ - ક: નિબંધાત્મક પ્રશ્નો (8 ગુણ)

અ.નિ. 6.1.6, 6.2.6, 6.3.6

પ્ર. 3 નીચેના પ્રશ્નોના છ-આઠ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2 પ્રશ્નો - 8 ગુણ)

1. નિક્ષેપણ, નિતારણ અને ગાળણની પદ્ધતિઓ વચ્ચેનો સંબંધ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
2. પારદર્શક, પારભાસક અને અપારદર્શક પદાર્થો વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ આપીને સ્પષ્ટ કરો.

Scanned with CamScanner

एकीकृत प्रश्न-पत्र (कुल अंक: 40) — कक्षा 6, इकाई 1–3

समय: 90 मिनट   निर्देश: सभी प्रश्न ध्यान से पढ़कर उत्तर दें। जहाँ कहा गया है वहाँ उत्तर-पुस्तिका में केवल क्रमांक लिखकर विकल्प लिखें/भरें। (LO संदर्भ कोष्ठक में)

खंड A — हेतुलक्षी प्रश्न (11×1 = 11 अंक)

1. 'दयालु' का विलोम चुनें: (A) निर्दयी (B) कठोर (C) क्रूर (D) कृपालु [H624.02]

2. 'आकाश' का समार्थक नहीं है: (A) गगन (B) नभ (C) आसमान (D) आनंद [H624.01]

3. वाक्य में संज्ञा पहचानें: "सीता गीत गा रही है।" — ________ [H629.01]

4. 'म' अक्षर में मात्रा लगाकर अर्थपूर्ण शब्द बनाएँ: ___, ___ [H618]

5. उचित विराम-चिह्न चुनें: "क्या यह किताब तुम्हारी है__" (A) । (B) ? (C) , (D) ! [H615]

6. समान प्रास(तुक) वाला शब्द चुनें: 'समता'— (A) समान (B) ममता (C) साधन (D) सामान [H620]

7. शब्दकोश क्रम में पहले कौन-सा आएगा? धरती, चमक, बगिया, करण — ________ [H632]

8. पंक्ति पढ़ो और भाव/मुख्य विचार पहचानो: "नया उजास, नई उमंगें" — यह किस समय का चित्रण है? (A) सुबह (B) दोपहर (C) संध्या (D) रात्रि [H637]

9. अनुच्छेद-पठन के आधार पर सही बात चुनें: योग हमें मदद करता है— (A) आलस्य बढ़ाने में (B) तनाव घटाने में (C) अस्वस्थ रहने में (D) काम घटाने में [H606]

10. 'एक जगत–एक लोक' कविता का मुख्य विचार: (A) एकता व समानता (B) नफ़रत (C) विलास (D) स्वार्थ [H603.02]

11. मुहावरे का अर्थ चुनें: "मन डोलना" — (A) मन प्रसन्न होना (B) मन विचलित होना (C) मन कठोर होना (D) मन मौन होना [H625]

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

खंड B – अति टूंक उत्तर (प्रत्येक 1 अंक; 10×1 = 10)

संकेत: एक वाक्य/शब्द में उत्तर दें और जहाँ आवश्यक हो उदाहरण दें।

1. 'कौन' कारक: "_____ ने हरिणी को बचाया?" प्रश्न पूरा करो। [H613.02]

2. शब्द से वाक्य: "प्रगति" शब्द का वाक्य बनाओ। [H619]

3. अपने विचार (1–2 वाक्य): "नदी क्यों उपयोगी है?" [H611.02]

4. चार वाक्यों को क्रमांकित कर सही क्रम लिखने का पहला चरण क्या होगा? (एक सूझ) [H623]

5. चित्र/वर्णन के आधार पर अनुमान: "यदि बिजली न हो तो... (एक वाक्य)" [H636]

6. चित्र-आधारित कथा-तत्व बताओ: "आरम्भ क्या होगा?" (एक वाक्य) [H606 – चित्रकथा]

7. 'कौन' कारक का उत्तर कैसे देते हैं? (सूत्रवत् 1 वाक्य) [H613.02]

8. अपने पसंदीदा पशु का नाम व एक गुण लिखो। [H611]

9. शब्दकोश में खोजते समय पहला अक्षर समान हो तो अगला किस आधार पर देखेंगे? [H632]

10. मुहावरा पहचानो और अर्थ लिखो (1 पंक्ति): "आँखों का तारा" [H625]

खंड C – टूंक उत्तर (प्रत्येक 2 अंक; 5×2 = 10)

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

1. निम्न शब्दों से 4–4 नए शब्द बनाइए (अन्त्याक्षर/उपसर्ग का प्रयोग): "श्रम" / "दौड़" (कोई एक) [H618]

2. वाक्यों को सही क्रम में लिखकर 3–4 वाक्यों की लघु-कहानी बना दीजिए (चींटी–कबूतर प्रसंग). [H623]

3. अनुच्छेद-पठन (योग) के आधार पर दो लाभ लिखिए। [H606]

4. निम्न पंक्ति का भाव स्पष्ट कीजिए: "जीवन है सुख–दुःख की एक कहानी।" (2–3 वाक्य) [H603.02/H637]

5. निम्न वाक्यों में उचित विराम-चिह्न लगाइए (कोई दो):
(i) क्या तुम विद्यालय गए थे
(ii) वाह कितना सुंदर दृश्य है
(iii) महात्मा गांधीजी ने कहा है "प्रार्थना आत्मा की खुराक है" [H615]

खंड D — निबंध/रचनात्मक लेखन (1×9 = 9)

किसी एक पर 120–150 शब्द लिखिए:
(A) "भारत में विविधता में एकता" — अपने विचार व उदाहरण सहित। [H611]
या
(B) "सुबह का समय" — कविता-पंक्तियों के आधार पर दृश्य/भाव-विन्यास। [H637/H603.02]

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

वज्रपुर अनुपम प्रा. शाला

कक्षा : ७
विषय : हिन्दी
समय : २ घंटे
पूर्णांक : ४०

खंड – A (उद्देश्यपरक प्रश्न) [११ अंक]

नीचे दिए गए गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

"पानी जीवन का आधार है। यदि पानी न हो तो जीवन असम्भव है। आजकल जगह-जगह पानी की कमी दिखाई देती है। हमें चाहिए कि पानी की एक-एक बूँद का महत्व समझें और उसका संरक्षण करें।"

प्रश्न :

1. पानी को किसका आधार कहा गया है? (१)

2. पानी की कमी कहाँ दिखाई देती है? (१)

3. यदि पानी न हो तो क्या सम्भव नहीं है? (१)

4. इस गद्यांश का उपयुक्त शीर्षक लिखिए। (२)

5. पानी बचाने के दो व्यावहारिक उपाय लिखिए। (२)

6. लेखक हमें क्या सन्देश देना चाहता है? (२)

7. अपने शब्दों में पूरे गद्यांश का सार लिखिए। (२)

खंड – B (अति संक्षिप्त उत्तर वाले प्रश्न) [१० अंक]

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

(प्रत्येक १ अंक, कुल १० प्रश्न)

1. "नौ दो ग्यारह होना" मुहावरे का अर्थ लिखिए।

2. समुद्र का पानी पीने योग्य क्यों नहीं है?

3. पानी का प्रमुख प्राकृतिक स्रोत कौन-सा है?

4. 'सूरज' हमें क्या सिखाता है?

5. 'कौआ' से जुड़ा कोई एक विशेष शब्द लिखिए।

6. "खुशबू" का पर्यायवाची शब्द लिखिए।

7. 'पेड़' संज्ञा किस प्रकार की है?

8. "हक्का-बक्का रह जाना" का अर्थ लिखिए।

9. जलमार्ग से चलने वाला यातायात साधन कौन-सा है?

10. "समय की दटक-दटक" हमें क्या सिखाती है?

खंड – C (संक्षिप्त उत्तर वाले प्रश्न) [१० अंक]

(प्रत्येक २ अंक, कुल ५ प्रश्न)

1. किसी दुर्घटना के समय प्राथमिक उपचार के रूप में आप क्या करेंगे? ३–४ वाक्य लिखिए।

2. "सच्ची मित्रता" विषय पर ४–५ वाक्य लिखिए।

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

3. किसी कविता में वर्णित ऋतु का नाम और कारण बताइए।

4. "आव देखा न ताव" मुहावरे का अर्थ वाक्य सहित लिखिए।

5. शब्दकोश क्रम में जमाइए – (ज्ञान, क्षमा, बरस, पालतू, नदी)।

खंड – D (निबन्धात्मक प्रश्न) [०९ अंक]

(निम्न में से किसी एक पर निबन्ध लिखिए, १०–१२ वाक्यों में)

1. "जल बचाओ – हमारा कर्तव्य"

2. "एक सच्चा मित्र"

3. "विद्यालय में घटी एक घटना"

✦ कुल अंक : ४० ✦

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

40 अंकों का प्रश्नपत्र:
विभाग - अ: वस्तुनिष्ठ प्रश्न (कुल अंक: ११)
निर्देश: दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर दें। (प्रत्येक प्रश्न का १ अंक)
१. 'साधु' का स्त्रीलिंग रूप क्या है?
A. साधका
B. साध्वी
C. साधीका
D. साधिनी
२. 'विजय' का कौन-सा समानार्थी शब्द केवल संघर्ष के बाद मिलने वाली सफलता को दर्शाता है?
A. जीत
B. लाभ
C. सफलता
D. प्रगति
३. यदि 'धैर्य' का समानार्थी शब्द 'सहनशीलता' है, तो 'धैर्य' के अर्थ में किस शब्द का प्रयोग उचित नहीं होगा?
A. संयम
B. क्रोध
C. स्थिरता
D. सहनसामता
४. निम्नलिखित शब्दों में से कौन-सा शब्द 'उच्च' का विरुद्धार्थी शब्द नहीं है?
A. नीच
B. निम्न
C. ऊँचा
D. अधम
५. यदि 'प्रेम' का विरुद्धार्थी शब्द 'घृणा' है, तो निम्नलिखित में कौन-सा शब्द प्रेम और घृणा दोनों के बीच भावनात्मक तनाव को दर्शाता है?
A. द्वेष
B. सहानभूति
C. मित्रता
D. संतोष
६. मुहावरा "नाक कटना" का अर्थ क्या है? निम्नलिखित में से कौन-सा विकल्प इस मुहावरे के अर्थ को सबसे सटीक रूप से व्यक्त करता है?
A. शर्मिंदा होना
B. भाग जाना
C. जीत जाना
D. गुस्सा होना
७. 'बच्चा खेल रहा है।' इस वाक्य का वचन बदलने पर कौन-सा विकल्प व्याकरण की दृष्टि से सही नहीं है?
A. बच्चे खेल रहे हैं।
B. बच्चों ने खेला।
C. बच्चों को खेलना चाहिए।
D. बच्चा खेलें हैं।
८. 'दरवाज़ा' शब्द का वचन बदलने पर वाक्य में कौन-सा शब्द उचित होगा?
A. खिड़कियां
B. दरवाज़े

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

C. अलमारी
D. द्वार
९. 'कविताएं' शब्द के स्थान पर यदि एकवचन करना हो, तो वाक्य में क्या परिवर्तन होगा?
A. गद्य लिखी है
B. कविता लिखी है
C. लेख लिखे हैं
D. कहानी लिखी है
१०. "पंखे चलता है" को बहुवचन में बदलने पर 'पंखे' और 'चलता है' का सही रूप क्या होगा?
A. पंखों – चलते हैं
B. पंखा – चलते हैं
C. पंखे – चलते हैं
D. पंखे – चलता है
११. "बख्शीस कर" शब्द का प्रयोग यहाँ किस अर्थ में हुआ है?
A. पैसा देने के लिए
B. दया और कृपा करने के लिए
C. न्याय करने के लिए
D. उपहार लेने के लिए
विभाग - ब: अति लघु उत्तरीय प्रश्न (कुल अंक: १०)
निर्देश: दिए गए प्रश्नों के उत्तर एक शब्द में दें। (प्रत्येक प्रश्न का १ अंक)
१. 'सांप भी मर जाए और लाठी भी न टूटे' मुहावरे का एक शब्द में अर्थ क्या है?
२. 'आसमान से गिरा, खजूर में अटका' मुहावरे की मुख्य भावना एक शब्द में क्या होगी?
३. 'घर की मुर्गी दाल बराबर' मुहावरे से जुड़ा एक शब्द बताइए।
४. 'ना नौ मन तेल होगा, ना राधा नाचेगी' का एक शब्द में क्या मतलब होता है?
५. 'ढाक के तीन पात' मुहावरे का एक शब्द में अर्थ बताइए।
६. पाँच मित्रों के नाम शब्दकोश के सही क्रम में लिखिए।
७. पाँच सखियों के नाम शब्दकोश के सही क्रम में लिखिए।
८. 'क्षमा, कंसाला, मछली, गमला, करामत': इन शब्दों में शब्दकोश के सही क्रम के बाद तीसरा शब्द कौन सा है?
९. 'काया, ज्ञान, दीपक, अमर, नूतन': दिए गए शब्दों में शब्दकोश के सही क्रम के बाद पहला शब्द कौन सा है?
१०. पुराने ज़माने में संचार का माध्यम क्या हुआ करता था?
विभाग - क: लघु उत्तरीय प्रश्न (कुल अंक: १०)
निर्देश: नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर संक्षेप में दें। (प्रत्येक प्रश्न का २ अंक)
१. 'मलंग' और 'पेड़' शब्दों के लिंग बताइए।
२. 'प्रेम' और 'शीतल' शब्दों का समानार्थी अर्थ देकर, वाक्य में प्रयोग करें।
३. 'खूबसूरत' और 'पक्का' शब्दों का विलोम शब्द देकर, वाक्य में प्रयोग करें।
४. नीचे दिए गए वाक्यों में रेखांकित शब्दों का वचन बदलकर, वाक्यों को फिर से लिखें।
* मैं फूल लेने जा रहा हूँ।
* बाग़ में लड़का खेल रहा है।
५. नीचे दिए गए शब्दों का एकवचन और बहुवचन में वर्गीकरण करें।
* [वस्तु, ऋतुएँ, वधु, रात, बहनें, किताब, सड़क, भाषाएँ, दीवारें, तोते, रुपया, सखियाँ]
विभाग - ड: निबंधात्मक प्रश्न (कुल अंक: ९)
निर्देश: नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर विस्तारपूर्वक लिखें।
१. त्योहारों का हमारे जीवन में क्या महत्व है, कारण सहित समझाइए। (अंक: ४)
२. अपने विद्यालय के पहले दिन का वर्णन करें। (अंक: ५)

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner

દરેક પ્રશ્ન માટે અધ્યયન નિષ્પતિઓ નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવી છે.
વિભાગ-૧: હેતુ લક્ષી પ્રશ્નો (૧૧ અંક)

* પ્રશ્ન ૧: અધ્યયન નિષ્પતિ H828: ઉપસર્ગ અને પ્રત્યયનો અર્થ સમજીને તેનો ઉપયોગ કરીને નવા શબ્દોની રચના કરવી.
* પ્રશ્ન ૨: અધ્યયન નિષ્પતિ H828: ઉપસર્ગ અને પ્રત્યયનો અર્થ સમજીને તેનો ઉપયોગ કરીને નવા શબ્દોની રચના કરવી.
* પ્રશ્ન ૩: અધ્યયન નિષ્પતિ H828: ઉપસર્ગ અને પ્રત્યયનો અર્થ સમજીને તેનો ઉપયોગ કરીને નવા શબ્દોની રચના કરવી.

વિભાગ-૨: અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (૧૦ અંક)

* પ્રશ્ન ૪: અધ્યયન નિષ્પતિ H811: શું, કોણ, ક્યારે, ક્યાં, શા માટે અને કેવી રીતે જેવા પ્રશ્નોના મૌખિક અને લેખિત જવાબો આપવા.
* પ્રશ્ન ૫: અધ્યયન નિષ્પતિ H823: શબ્દના વચન પરિવર્તનના નિયમો અનુસાર વાક્યનો ઉપયોગ કરવો.

વિભાગ-૩: ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (૧૦ અંક)

* પ્રશ્ન ૬: અધ્યયન નિષ્પતિ H801.01 અને H804: છાપેલી અને હસ્તલિખિત પાઠ્યસામગ્રીને સમજીને તેના પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપવા.

વિભાગ-૪: નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (૯ અંક)

* પ્રશ્ન ૭: અધ્યયન નિષ્પતિ H801.01 અને H804: છાપેલી અને હસ્તલિખિત પાઠ્યસામગ્રીને સમજીને તેના પરથી વિસ્તૃત જવાબો આપવા.

Edit with WPS Office

Scanned with CamScanner